



Vereniging van Leidingeigenaren in Nederland

16 april 2021

Reactie van Velin aan I&W naar aanleiding van memo beoordeling faalfrequenties windturbines.

Naar aanleiding van het overleg tussen EZK, I&W en Velin + leden op 3 maart 2021 hebben Velin leden onderling nog een overleg gehouden om een inhoudelijke reactie te geven op de concept circulaire windturbines. Hieruit is de volgende reactie ontstaan.

In de huidige situatie is de externe veiligheid van buisleidingen vastgelegd in het Besluit externe veiligheid buisleidingen (Bevb). De gedachte hierachter is dat het Bevb mede als doel heeft om het omgevings-veiligheidsniveau van bestaande situaties niet te laten verslechteren (standstill principe). In de toekomstige situatie, bij het in werking treden van de Omgevingswet (verwacht wordt 01012022), verandert deze situatie. Het Bevb is dan opgenomen in een uitvoeringsbesluit, het Besluit kwaliteit leefomgeving (Bkl). In dit Bkl, staan regels die de bevoegde gezagen moeten toepassen. Dit samenstel van regels moet zorgen voor een veilige en gezonde fysieke leefomgeving. Feitelijk is hier inhoudelijk niets gewijzigd, met dit subtiele verschil dat een in onze ogen verkeerde locatie van een windturbine nu geen strijd met de goede ruimtelijke ordening oplevert, maar strijd met een evenwichtige toedeling van functies aan locaties (Art 4.2 lid 1 Omgevingswet, (Ow)). Onder de Ow is de werking van dit begrip zelfs breder dan onder de Wet Ruimtelijk ordening (WRO), waar het beperkt was tot enkel aspecten van ruimtelijke ordening. De Ow ziet immers op de fysieke leefomgeving en dat behelst meer dan ruimtelijke ordeningsaspecten. Het bevoegd gezag (bij een omgevingsplan is dat de gemeente en bij een inpassingsplan is dat het Rijk of de provincie) moet dus een afweging maken van alle relevante belangen die op een bepaalde locatie aan de orde zijn.

Zijn de gehanteerde faalfrequenties, zoals die gebruikt worden in de rekenmethodiek voor de huidige generatie windturbines nog actueel? De veiligheidssystemen van windturbines zijn de laatste jaren sterk verbeterd zodat het waarschijnlijk is dat de kans op bijv. bladbreuk bij de nieuwe windturbines aanzienlijk lager is dan bij oudere windturbines, waarop de faalfrequenties gebaseerd zijn zoals gebruikt in de rekenmethodiek.

Met andere woorden: misschien maken we ons ten onrechte zorgen over de verhoging van de faalfrequenties van de leidingen door windturbines. Maar met de thans voorgeschreven faalfrequenties van windturbines is de uitkomst dat de faalfrequenties van de leidingen sterk toenemen.

Als voorbeeld kan dienen dat in een situatie dat een bestaande leiding, aangelegd zonder risico-contouren, na de installatie van een windturbine in de nabijheid geconfronteerd wordt met de introductie van risico-contouren, met alle gevolgen van dien.



Vereniging van Leidingeigenaren in Nederland

16 april 2021

Wat de leidingbeheerders betreft maakt de wetgever (de Rijksoverheid) zich er in de voorgenomen regelgeving te gemakkelijk vanaf door te stellen dat in het Bkl voldoende is geregeld om een goede afweging van het plaatsen van een windturbine nabij leidingen met gevaarlijke inhoud te maken. In het Bkl is slechts geregeld dat de plaatsing van een windturbine nabij een (ondergrondse) leidingen met gevaarlijke stoffen alleen mogelijk is als er daardoor geen (zeer) kwetsbare gebouwen binnen een eventueel groter wordende PR 10^{-6} per jaar contour van de leiding terecht komen. Deze beperkte voorwaarde houdt geen rekening met de leveringszekerheid/transportzekerheid van de door de leidingen getransporteerde stoffen, noch met de maatschappelijke ontwrichting die kan ontstaan door de onderbreking van dat transport.

Daarnaast is het feitelijk toestaan van het groter worden van het plaatsgebonden risico per jaar contour van een leiding (PR 10^{-6} contour), mits daar geen (zeer) kwetsbare gebouwen in terecht komen, in strijd met de eis dat nieuwe leidingen aangelegd dienen te worden met een PR 10^{-6} per jaar contour binnen de belemmeringsstrook. Om aan deze, op zich redelijke, eis te voldoen moeten de leidingbeheerders extra investeren in materiaal- en constructiekosten. Die investering in het belang van de veiligheid voor de omgeving wordt weer tenietgedaan als vervolgens windturbines nabij zo'n leiding geplaatst worden waardoor de PR 10^{-6} per jaar contouren tot ver buiten de belemmeringsstrook terecht komen. Bovendien volgt uit de eisen in het Bkl dat de invloed van een windturbine op de PR 10^{-6} per jaar contour van de leiding berekend moet worden (om vast te kunnen stellen of er (zeer) kwetsbare gebouwen binnen de groter wordende contour terecht komen), maar er is geen wettelijk voorgeschreven rekentool voor aardgasleidingen waarmee deze berekening gemaakt kan worden. CAROLA is de wettelijk voorgeschreven rekentool voor aardgasleidingen. Het is niet mogelijk om de verhoging van de faalfrequentie van de leiding als gevolg van een risico verhogend object als een windturbine in deze berekeningen mee te nemen. Daarom stellen we voor om een nieuwe rekentool te (laten) vaststellen die de goedkeuring behoeft van het RIVM.

Verder willen wij nog de aandacht vestigen op de Structuurvisie Buisleidingen (SVB) waarin stroken worden benoemd. De SVB (2012-2035) heeft als doel om ruimte vrij te houden in Nederland voor de aanleg van toekomstige buisleidingen van nationaal en internationaal belang voor het transport van gevaarlijke stoffen. In de SVB zijn stroken aangewezen waar dit type leidingen aangelegd moeten worden. Er dient dan ook rekening te worden gehouden met het belang van deze leidingstrook bij de locatiekeuze voor windturbines.